

СИЛАБУС

1. Загальна інформація про освітній компонент

Повна назва	Клінічна практика за професійним спрямуванням
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут. Кафедра фізичної терапії, ерготерапії та спортивної медицини
Розробник(и)	Войтенко Валентина Леонідівна
Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Семестр	10 тижнів протягом 4-го семестру
Обсяг	Обсяг становить 15 кред. ЄКТС, 450 год. Для денної форми навчання 450 год. становить самостійна робота.
Мова підготовки	Українська

2. Місце освітнього компонента в освітній програмі

Статус	Обов'язковий освітній компонент для освітньої програми "Фізична терапія"
Передумови	Успішне опанування такими навчальними дисциплінами на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Методи обстеження у фізичній терапії», «Фізична терапія в нейрореабілітації», «Фізична терапія при травмі, політравмі», «Фізична терапія в геронтології та геріатрії», «Сучасні аспекти теорії і практики фізичної терапії, ерготерапії», «Фізична терапія в акушерстві, гінекології та педіатрії».
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета освітнього компонента

формування визначених освітньо професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема здатності до вирішення складних спеціалізованих умінь та навичок розв'язання спеціалізованих задач і практичних проблем інноваційного характеру у сфері фізичної терапії, з метою відновлення/корекції рухових та морфофункціональних можливостей, здоров'я, підвищення ступеня соціальної адаптації

4. Зміст освітнього компонента

Тема 1. Клінічна практика з сучасних тенденцій в реабілітації осіб із хронічними

неінфекційними захворюваннями Завдання, засоби фізичної терапії, протипоказання, організаційні основи при відновному лікуванні хронічних неінфекційних захворювань: ішемічної хвороби серця, стенокардії та серцевій недостатності, інфаркті міокарда, гіпертонічної хвороби. Фізичні тренування у рамках програми кардіореабілітації. Завдання, засоби фізичної терапії, загальні принципи застосування, протипоказання, організаційні основи при відновному лікуванні захворювань легень (бронхіт, пневмонія, емфізема легень, плеврит, бронхіальна астма, пневмосклероз, бронхоектатична хвороба, туберкульоз легень).

Тема 2. Клінічна практика з фізичної терапії при травмі та політравмі Завдання, засоби фізичної терапії, протипоказання, організаційні основи при відновному лікуванні переломів кісток, ушкодженнях суглобів, політравми, хронічного неспецифічного больового синдрому при захворюваннях суглобів, хронічному неспецифічному больовому синдромі у шийному та поперековому відділах хребта, хворих з опіками, ампутаціями кінцівок та після ендопротезування суглобів. Тема 3. Клінічна практика з фізичної терапії в нейрореабілітації Завдання, засоби фізичної терапії, протипоказання, організаційні основи при відновному лікуванні уражень верхнього та нижнього мотонейронів, хвороби Паркінсона, розсіяного склерозу, травми спинного мозку, гострого порушення мозкового кровообігу, черепно-мозкової травми, м'язовій дистрофії та інших видів міопатій, периферичних нервів, порушень постурального контролю, когнітивних та сенсорних порушень. Клінічна практика пацієнтів різної вікової категорії із порушеннями стереотипу ходьби внаслідок травм та захворювань нервової системи на різних рівнях. Тема 4. Клінічна практика з фізичної терапії в геронтології та геріатрії. Завдання, засоби фізичної терапії, протипоказання, організаційні основи реабілітаційних втручань у роботі з пацієнтами літнього віку з деменцією, захворюваннями опорно-рухового апарату, прогресуючими неврологічними захворюваннями, порушеннями психічного здоров'я. Тема 5. Клінічна практика з фізичної терапії в акушерстві, гінекології та педіатрії Завдання, засоби фізичної терапії, протипоказання, організаційні основи при відновному лікуванні акушерських ускладнень, екстрагенітальних ускладнень у вагітних та захворювань жіночих статевих органів. Завдання, засоби фізичної терапії, протипоказання, організаційні основи при відновному лікуванні захворювань опорно-рухового апарату, серцево-судинної, дихальної та ендокринної системи у дітей та підлітків.

5. Очікувані результати навчання

Після успішного проходження здобувач вищої освіти зможе:

PH1	Вміти клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice).
PH2	Вміти працювати у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.
PH3	Здійснювати викладацьку (зокрема, як керівник/методист/супервізор клінічних практик) та провадити підприємницьку діяльність у фізичній терапії.
PH4	Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів у фізичній терапії, керувати роботою асистентів, помічників та волонтерів.
PH5	Вміти проводити на практиці фізичну терапію при патологічних процесах та порушеннях у пацієнтів різного віку.

PH6	Вміти аналізувати результати виконання програми фізичної терапії під час етапного, поточного та оперативного контролю стану пацієнта/клієнта.
PH7	Вміти аналізувати результати проведеного втручання та вносити корекцію у виконання програми фізичної терапії для досягнення запланованих цілей

6. Роль освітнього компонента у досягненні програмних результатів

Програмні результати, досягнення яких забезпечує освітній компонент:

Для спеціальності 227 Терапія та реабілітація:

ПР3	Проводити фізичну терапію пацієнтів/клієнтів різного віку зі складними патологічними процесами та порушеннями.
ПР10	Створювати (планувати) програму фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану.
ПР11	Реалізовувати програми фізичної терапії фізичної терапії окремо, або як частину індивідуального реабілітаційного плану відповідно до наявних ресурсів і оточення.
ПР12	Здійснювати етапний, поточний та оперативний контроль стану пацієнта/клієнта, аналізувати результати виконання програми фізичної терапії.
ПР13	Коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.
ПР14	Проводити самостійну практичну діяльність.
ПР15	Розробляти та викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти, брати участь в реалізації освітніх програм як клінічний керівник/методист/супервизор навчальних практик.

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Загальні компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує освітній компонент:

СН1	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
СН2	Здатність приймати обґрунтовані рішення.
СН3	Здатність працювати автономно.

8. Види навчальної діяльності

НД1	Практична робота на базі практики над виконанням програми клінічної практики.
НД2	Написання звіту з практики, що передбачає виконання програми клінічної практики.
НД3	Представлення результатів клінічної практики.

9. Методи викладання, навчання

Освітній компонент передбачає навчання через:

МН1	Командно-орієнтоване навчання (TBL)
МН2	Кейс-орієнтоване навчання
МН3	Практикоорієнтоване навчання

Клінічна практика за професійним спрямуванням проводиться із застосуванням сучасних методів навчання на базі практики. Самостійному навчанню сприятиме робота з фахівцями фізичної терапії, що дозволить сформуванню професійні навички та вміння. Здатність виявляти та вирішувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення формуються під час кейс-, командно- та практикоорієнтованого навчання. Навчання на основі досліджень спонукає до розвитку визначеності та наполегливості щодо здатності працювати автономно.

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Оцінювання здійснюється за такою шкалою:

Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
5 (відмінно)	$170 \leq RD \leq 200$
4 (добре)	$140 \leq RD < 169$
3 (задовільно)	$120 \leq RD < 139$
2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 119$

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Консультування та настанови щодо написання звіту, формування презентації.	Відбувається контроль роботи здобувача, відвідування ним занять та інших видів його роботи зі студентами, вжиття заходів щодо ліквідації недоліків в організації практики.	Протягом усього періоду проходження практики	Зворотний зв'язок спрямований на підтримку самостійної роботи студентів, виявлення недоліків та оцінку рівня набутих практичних знань

<p>МФО2 Обговорення та взаємооцінювання виконаних завдань практики.</p>	<p>Партнерська взаємодія, спрямована на залучення всіх учасників до процесу обговорення та обґрунтування виконаних завдань практики шляхом багатосторонньої комунікації, розвинути вміння вести професійну дискусію, виховати повагу до колег та здатність до генерації альтернативних ідей і пропозицій, результатів практичної діяльності. Забезпечує можливість аналізу власної практичної діяльності.</p>	<p>Відповідно до розкладу</p>	<p>Оцінка здатності студента до роботи в команді, вміння обґрунтовувати свої рішення, визначення рівня практичної підготовки, що відображається у відповідній оцінці</p>
<p>МФО3 Опитування та настанови викладача, що керує практикою.</p>	<p>Надає можливість виявити стан набутого студентам досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, з'ясувати передумови стану сформованості отриманих результатів, причини виникнення утруднень, скоригувати процес навчання, відстежити динаміку формування результатів навчання та спрогнозувати їх розвиток.</p>	<p>Протягом усього періоду проходження практики</p>	<p>За отриманими даними про результати навчання, на основі їх аналізу пропонується визначити оцінку як показник досягнень практичної діяльності здобувачів</p>

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
<p>МСО1 Перевірка щоденника (звіту з практики).</p>	<p>Оцінювання практичної діяльності, змісту виконаної роботи, відпрацьованих навичок у фізіотерапевтичному відділенні, правильність заповнення щоденника, досягнення та вміння студента.</p>	<p>Відповідно до розкладу</p>	<p>Здобувач може отримати 120 балів</p>
<p>МСО2 Презентація та захист результатів практики.</p>	<p>Оцінювання керівником виконання всіх складових клінічної практики. Береться до уваги також комунікація, адаптація до колективу, можливість роботи в колективі, в групі студентів, з пацієнтами у відділеннях.</p>	<p>Відповідно до розкладу</p>	<p>Здобувач може отримати 80 балів за презентацію та захист результатів практики</p>

Здобувач вищої освіти має можливість отримати максимальні бали відповідно до видів завдань за таким переліком:

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Мінімальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
4 семестр		200 балів		
МСО1. Перевірка щоденника (звіту з практики).		120		
		120	72	Ні
МСО2. Презентація та захист результатів практики.		80		
		80	48	Ні

Здобувач не допускається до захисту практики, якщо не представив звіту з практики, або не виконав в обсязі 50 % практичного індивідуального завдання. Після проходження практики студенти отримують відповідний рівень досягнутих результатів клінічного навчання: Третій рівень 1. Студент, який потребує менше 50% супервізії під час роботи з пацієнтами/клієнтами з простими порушеннями стану здоров'я та 75% часу з пацієнтами/клієнтами із складними порушеннями стану здоров'я. Призначає реабілітаційне втручання, приймає рішення щодо програми фізичної терапії, розвиває здатність послідовно виконувати кваліфіковане обстеження, втручання та клінічне мислення. 2. На високому рівні застосовує відповідні знання та навички під час роботи з пацієнтами/клієнтами з складними порушеннями функціонування.

11. Ресурсне забезпечення

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Інформаційно-комунікаційні системи
ЗН2	Бібліотечні фонди
ЗН3	Медичні споруди/приміщення та обладнання (клініки, лікарні тощо)
ЗН4	Прилади (матеріально-технічне забезпечення бази практики)

Засоби навчання забезпечуються базами практики.

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Ситник, О. А. Опитування пацієнта в діяльності фізичного терапевта [Електронний ресурс] : навч.-метод. посіб. / О. А. Ситник. — Суми : СумДУ, 2023. — 72 с.
2	Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.
3	Valentyna Voitenko, Valentyna Shevets, Iryna Brizhata The role of pulmonary rehabilitation in recovery after covid-19. Eastern Ukrainian Medical Journal. 2022;10(2):196-204
4	Неврологія: підручник / І.А. Григорова, Л.І. Соколова, Р.Д. Герасимчук та ін. — 3-є видання, переробл. та допов.- К. ВСВ "Медицина", 2020. - 640 с.

5	Практикум із методики обстеження та діагностики рухових можливостей [Електронний ресурс] : для студ. Навчально-наукового мед. ін-ту спец. 227 "Фізична терапія, ерготерапія" денної форми навчання / О. А. Ситник. — Суми : СумДУ, 2022. — 86 с.
Допоміжна література	
1	Ellen Hillegass. Essentials of Cardiopulmonary Physical Therapy, 4th Edition. Elsevier, 2017. 725 p.
2	Швед М.І. Сучасні технології та методи кардіореабілітації / Швед М.І., Левицька Л.В. - Медкнига, 2016. - 144 с.
3	Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 280 с.
4	Травматологія та ортопедія : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів / за ред.: Голки Г. Г., Бур'янова О. А., Климовицького В. Г. – 2-ге вид. – Вінниця : Нова Книга, 2019. – 432 с. : іл.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Фізіоплюс / Фізіопедія - онлайн курси
2	Physiotherapy Evidence Database – безкоштовна база даних рандомізованих досліджень, систематичних оглядів і керівництв з клінічної практики в області фізіотерапії: https://www.pedro.org.au/

12. Бази практики

Базами практика можуть бути: 1. КНП СОР «Сумська обласна клінічна лікарня». 2. КНП СОР «Обласна дитяча клінічна лікарня». 3. КНП «Центральна міська клінічна лікарня» СМР. 4. «Сумська центральна районна клінічна лікарня Святого Пантелеймона» СМР. 5. КНП СОР «Сумський обласний клінічний госпіталь ветеранів війни». 6. Комунальна установа «Центр учасників бойових дій» СМР 7. ТОВ «Реабілітаційний центр «ВІДНОВА»». 8. ТОВ «ЮНІКАМ-МЕД». 9. КНП «Дитяча клінічна лікарня Святої Зінаїди» СМР. 10. ТОВ «Український Північно-Східний інститут прикладної та клінічної медицини» 11. КНП СОР «Сумський Обласний Клінічний Лікарсько-Фізкультурний Диспансер» 12. ТОВ "НЕЙРОМЕД-С", інші реабілітаційні заклади, відділення, підрозділи у галузях охорони здоров'я, соціального захисту, тощо, які забезпечують усі аспекти менеджменту пацієнта/клієнта з порушеннями функцій та обмеженням життєдіяльності, що забезпечать отримання фахових компетентностей та практичних навичок.

13. Політики

13.1 Політика щодо академічної доброчесності

Всі роботи, визначені програмою практики, повинні бути виконані здобувачем самостійно. Роботи здобувача вищої освіти не повинні містити плагіату, фактів фабрикації та фальсифікації списування.

Всі письмові роботи проходять перевірку унікальності з наступним аналізом викладачем результатів перевірки з метою визначення коректності посилань на текстові та ілюстративні запозичення.

Під час виконання практики неприпустимими також є інші прояви академічної недоброчесності, перелік яких визначено Кодексом академічної доброчесності університету.

У разі, якщо керівником практики виявлено порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти під час виконання практики, керівник практики має право вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового контролю із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- відмовити в перескладанні письмового контролю.

13.2 Політика щодо використання інструментів штучного інтелекту при виконанні завдань

Політика використання інструментів штучного інтелекту (ChatGPT, Tome тощо) оголошується викладачем на початку курсу.

Несанкціоноване використання інструментів штучного інтелекту є порушенням академічної доброчесності.

13.3 Політика щодо використання матеріалів з джерел відкритого доступу

При використанні здобувачами освіти матеріалів з джерел відкритого доступу для підготовки робіт, визначених силабусом та регламентом навчальної дисципліни, вони обов'язково мають дотримуватись умов ліцензій Creative Commons на використання об'єктів авторського права.

13.4 Політика щодо відвідування

Відвідування бази практики є обов'язковим. Графік перебування здобувача на базі практики визначає керівник практики від підприємства (організації, установи).

13.5 Політика щодо дедлайнів та перескладання

До початку практики здобувач отримує від керівника практики програму проходження практики та методичні рекомендації щодо оформлення звіту.

13.6 Політика щодо оскарження результатів оцінювання

Оскарженню можуть підлягати результати оцінювання.

Для цього здобувач має подати апеляцію на ім'я директора/декана у день проведення атестаційного заходу чи після оголошення результатів його складання, але не пізніше наступного робочого дня.

За розпорядженням директора/декана створюється комісія з розгляду апеляції. За рішенням апеляційної комісії оцінка може змінюватися у разі встановлення порушень під час проведення атестацій.